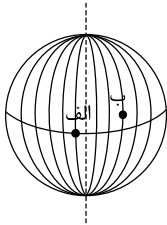

شرکت توسعه انتشارات

پرش_۱۱

۱ اگر در شهر «الف» بر روی نصف‌النهار 15° غربی ساعت ۸ صبح باشد، در شهر «ب» که بر روی نصف‌النهار 45° شرقی قرار دارد، ساعت چند است؟

- ۱ صبح ۴
۲ ۱۲ ظهر
۳ ۱۰ صبح
۴ ۱۴ بعدازظهر

۲ علی در نقطه $30^{\circ}N$ $70^{\circ}W$ قرار دارد. او تصمیم می‌گیرد به مسافرت برود. پس از رسیدن به مقصد متوجه می‌شود که خورشید ۴ ساعت در شهر مقصد زودتر طلوع می‌کند. مختصات شهری که علی در آن قرار دارد، کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- ۱ $50^{\circ}N$ $20^{\circ}E$
۲ $30^{\circ}N$ $40^{\circ}E$
۳ $30^{\circ}S$ $80^{\circ}W$
۴ $30^{\circ}N$ $80^{\circ}W$

۳ کدام موارد از گزینه‌ها بیانگر عامل افزایش میزان امید به زندگی در یک کشور است؟

- ۱ شغل مناسب، قدرت خرید، تفریح و فراغت
۲ تفریح و فراغت، وضعیت سلامت، آب سالم
۳ تفریح و فراغت، آموزش، درآمد کافی
۴ وضعیت سلامت، برخورداری از محیط پاک و بدون آلودگی، غذای کافی

۴ در تابستان سال گذشته هنگام صعود به قله شاهوار در کمپ شماره ۱ که در ارتفاع ۲۵۰۰ متری از سطح دریا قرار دارد، دمای هوا 10° درجه بود. به نظر شما دمای هوا در کمپ شماره ۲ که در ارتفاع ۳۲۵۰ متری واقع شده است، چند درجه بوده است؟

- ۱ $14,5^{\circ}$ درجه
۲ $15,5^{\circ}$ درجه
۳ $5,5^{\circ}$ درجه
۴ $4,5^{\circ}$ درجه

۵ کدام گزینه دربارهٔ جلگه‌ها و دشت‌ها صحیح می‌باشد؟

- ۱ سرزمین‌هایی با ارتفاع ۵۰۰ متر
۲ سرزمین‌هایی با ارتفاع ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ متر
۳ سرزمین‌هایی با ارتفاع بیش از ۲۰۰۰ متر
۴ سرزمین‌هایی با ارتفاع منفی

۶ بر اساس نمودار خط زمان، در کدام دسته، ترتیب زمانی رعایت نشده است؟

- ۱ پادشاهان: مظفردین‌شاه ← محمدعلی‌شاه ← احمدشاه
۲ عهدنامه: عهدنامهٔ پاریس ← عهدنامهٔ گلستان ← عهدنامهٔ ترکمان‌چای
۳ حکومت‌ها: افشاریه ← زندیه ← قاجاریه
۴ رویدادها: تأسیس مدرسهٔ دارالفنون ← تشکیل مجلس مؤسسان ← سرنگونی دولت مصدق

۷ کدام گزینه دربارهٔ دورهٔ صفویه نادرست است؟

- ۱ گسترش تجارت داخلی و خارجی
۲ پررونق نبودن شعر و ادب فارسی
۳ اشغال جزایر جنوبی ایران توسط عثمانی‌ها
۴ همبستگی اقوام مختلف ایرانی

۸ اگر در شهر نیویورک که در 75° درجهٔ طول جغرافیایی غربی قرار دارد ساعت ۷ صبح باشد، در همان لحظه در شهر لندن ساعت چند خواهد بود؟

- ۱ ۱۲ ظهر
۲ ۱۱ شب
۳ ۲ بامداد
۴ ۱۰ صبح

۹) اگر مریم در ساعت ۸ صبح از تهران با زهرا که در توکیو زندگی می‌کند، تماس تلفنی برقرار کند، با در نظر گرفتن طول جغرافیایی تهران (۵۲ درجه) و توکیو (۱۳۹ درجه)، ساعت این تماس تلفنی در توکیو چند است؟

- ۱) ۱۲ و ۵۸ دقیقه ۲) ۱۲ و ۱۵ دقیقه ۳) ۱۳ و ۴۸ دقیقه ۴) ۱۳ و ۳۶ دقیقه

۱۰) ترتیب وقایع اتفاق افتاده در دوره صفوی در کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) اشغال تبریز، انتقال پایتخت به قزوین، شکست ازبک‌ها و عثمانیان، شورش افغان‌ها در قندهار
 ۲) انتقال پایتخت به قزوین، اشغال تبریز، شورش افغان‌ها در قندهار، شکست ازبک‌ها و عثمانیان
 ۳) شکست ازبک‌ها و عثمانیان، اشغال تبریز، انتقال پایتخت به قزوین، شورش افغان‌ها در قندهار
 ۴) شورش افغان‌ها در قندهار، اشغال تبریز، انتقال پایتخت به قزوین، شکست ازبک‌ها و عثمانیان

۱۱) کدام گزینه بیانگر عامل اقتصادی شاخص توسعه انسانی می‌باشد؟

- ۱) درآمد سرانه ۲) درآمد و رفاه ۳) تولید ناخالص داخلی ۴) ارزش کلیه محصولات تولید شده

۱۲) هریک از درختان «باتوباب، بامبو و سرو» به ترتیب مربوط به کدام زیست‌بوم هستند؟

- ۱) جنگل‌های بارانی استوایی - ساوان - تایگا ۲) ساوان - توندرا - تایگا
 ۳) ساوان - جنگل‌های بارانی استوایی - تایگا ۴) تایگا - ساوان - توندرا

۱۳) رسمی کردن مذهب شیعه، تثبیت حکومت، اخراج پرتغالی‌ها از ایران به ترتیب، در زمان کدام شاهان صفوی صورت گرفت؟

- ۱) شاه عباس - شاه تهماسب - شاه سلطان حسین ۲) شاه اسماعیل - شاه تهماسب - شاه عباس
 ۳) شاه عباس - شاه اسماعیل - شاه تهماسب ۴) شاه تهماسب - شاه عباس - شاه اسماعیل

۱۴) کدام مورد از جریان‌های دریایی آب سرد است؟

- ۱) کوروشیو ۲) گلف استریم ۳) نیوفوندلند ۴) لابرادور

۱۵) با مرگ کدام یک از شاهان زیر، اتحاد سیاسی و یکپارچگی ایران از هم گسیخت؟

- ۱) شاه عباس ۲) سلطان حسین ۳) آقا محمدخان ۴) شاه اسماعیل

۱۶) باتوجه به ویژگی زیست‌بوم‌ها، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ساوان، نزدیک‌ترین زیست‌بوم به منطقه استوایی است. ۲) توندرا در محدوده بین مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی قرار دارد.
 ۳) تایگا دارای انبوه‌ترین پوشش گیاهی است. ۴) بیابان‌ها، مناطق وسیع و پوشیده از سوزنی‌برگ‌ها هستند.

۱۷) تمام گزینه‌ها صحیح است به جز

- ۱) عباس میرزا - فرستادن افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید ۲) میرزا حسن رشیده - تأسیس مدرسه‌هایی به سبک اروپا در ایران
 ۳) لطفعلی خان - واگذاری باکو و گنجه به روسیه در عهدنامه گلستان ۴) نادرشاه - اقدام برای تأسیس نیروی دریایی ایران در خلیج فارس

۱۸) افغانستان در زمان چه کسی و براساس چه قراردادی از ایران جدا شد؟

- ۱) محمدشاه - مفصل ۲) فتحعلی شاه - پاریس ۳) ناصرالدین شاه - پاریس ۴) مظفردالدین شاه - مفصل

۱۹) در قدرت گرفتن حکومت صفویان، کدام عامل زیر را می‌توان منشأ اصلی دانست؟

- ۱) سیاسی ۲) اقتصادی ۳) نظامی ۴) مذهبی

۲۰) افرادی که توسط عباس میرزا برای فراگیری علوم جدید به انگلیس فرستاده شده بودند، کدام‌یک از رشته‌های زیر را نیاموختند؟

- ۱) پزشکی ۲) حکومت‌داری ۳) فنی ۴) نظامی

۲۱) چرا شاه تهماسب پایتخت را از تبریز به قزوین انتقال داد؟

- ۱) زیرا قزوین بزرگ‌تر از تبریز بود ۲) زیرا آب و هوای قزوین مطبوع‌تر از تبریز بود
 ۳) جهت تسلط بیشتر به قسمت‌های مرکزی ایران ۴) چون تبریز در معرض هجوم عثمانیان بود

۲۲) کدام زیست‌بوم از نظر تنوع جانوری بسیار غنی است؟

- ۱) جنگل‌های بارانی ۲) جنگل‌های پهن‌برگ ۳) توندرا ۴) بیشه‌زارها

۲۳) کدام گزینه از عوامل تخریب زیست‌گاه‌ها نمی‌باشد؟

- ۱) مصرف‌گرایی و تولید انبوه زباله ۲) ایجاد و گسترش شهرها و روستاها بدون برنامه‌ریزی
۳) حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله ۴) فعالیت‌های صنعتی

۲۴) به قتل رسیدن کدام پادشاه سبب تغییر ساختار سیاسی کشور نشده است؟

- ۱) شاه سلطان حسین صفوی ۲) نادرشاه افشار ۳) لطفعلی خان زند ۴) آقا محمدخان قاجار

۲۵) چرا در زمان صفویان تجارت داخلی و خارجی در ایران پر رونق بود؟

- ۱) یکپارچه بودن سرزمین ۲) قوی بودن حکومت شاه عباس ۳) وجود امکانات زیاد در داخل کشور ۴) ثروت زیاد حکومت صفوی

۲۶) کدام یک از زیست‌بوم‌ها ارزش و اهمیت حیاتی‌تری برای تنوع زیستی سیاره زمین دارند؟

- ۱) تایگا، ساوان ۲) جنگل‌های بارانی استوایی، تایگا ۳) ساوان، جنگل‌های بارانی استوایی ۴) توندرا، جنگل‌های آمازون

۲۷) مدار مبدأ، صفر درجه است و بقیه مدارها بین درجه، درجه‌بندی شده‌اند و فاصله هر مکان تا نصف‌النهار مبدأ برحسب درجه، نامیده می‌شود.

- ۱) صفر تا ۹۰ - عرض جغرافیایی ۲) صفر تا ۹۰ - طول جغرافیایی ۳) صفر تا ۱۸۰ - طول جغرافیایی ۴) صفر تا ۱۸۰ - عرض جغرافیایی

۲۸) در کدام یک از گزینه‌های زیر عوامل ذکر شده، به ترتیب سبب تغییرات چهره زمین و پیدایش ناهمواری‌ها می‌شوند؟

- ۱) کوه‌زایی - گسل ۲) فرسایش بادی - فرسایش یخچالی ۳) هوازدگی - کوه‌زایی ۴) چین‌خوردگی - فرسایش یخچالی

۲۹) باتوجه به خط روزگردان، اگر مسافران کشتی‌ها و هواپیماها از غرب کره زمین به شرق (از قاره آمریکا به قاره آسیا) یک بار زمین را دور بزنند، روز آنها چگونه تغییر خواهد کرد؟

- ۱) یک ساعت باید ساعت خود را جلو بکشند. ۲) یک روز تقویمی از مبدأ کم می‌شود.
۳) روز تغییری نخواهد کرد. ۴) یک روز تقویمی از مبدأ جلو می‌افتد.

۳۰) در کدام گزینه ویژگی ذکر شده با نام حکومت ارتباطی ندارد؟

- ۱) قاجاریه: گسترش نفوذ اروپاییان به ایران ۲) افشاریه: ایجاد حکومت پایدار و منسجم
۳) زندیه: دوران آرامش و آسایش گذرا ۴) صفویه: یکپارچگی سرزمین ایران

۳۱) یکی از اقدامات عباس‌میرزا برای پیشرفت ایران چه بود؟

- ۱) صادرات صنایع داخلی ایران به اروپا ۲) تأسیس مدارس علمی با توجه به علوم و فنون روز اروپا
۳) تجهیز نظامی سپاه قاجار ۴) فرستادن افرادی به انگلیس برای فراگیری علوم و فنون جدید

۳۲) یکی از مهم‌ترین منابع درآمد حکومت صفوی عوارضی بود که از می‌گرفتند.

- ۱) روستائیان ۲) صنعتگران ۳) کاروان‌های تجاری ۴) شهرنشینان

۳۳) جنگل‌های استوایی چند درصد از اکسیژن جهان را تولید می‌کنند؟

- ۱) ۲۰ درصد ۲) ۳۰ درصد ۳) ۴۰ درصد ۴) ۵۰ درصد

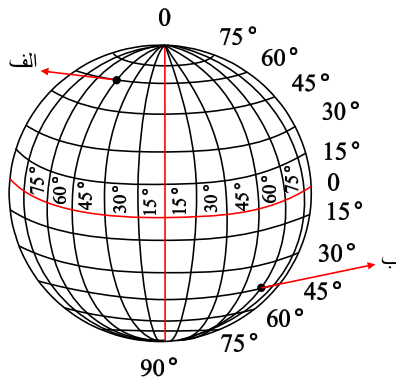
۳۴) اگر به ازای هر ۱۵ درجه یک مدار و نصف‌النهار داشته باشیم، به ترتیب در نیمکره شمالی چند مدار، و در دو سوم محیط کره زمین چند نصف‌النهار خواهیم داشت؟

- ۱) ۹ مدار - ۱۶ نصف‌النهار ۲) ۶ مدار - ۲۴ نصف‌النهار ۳) ۶ مدار - ۱۶ نصف‌النهار ۴) ۹ مدار - ۲۴ نصف‌النهار

۳۵ کدام گزینه اشاره‌ی درستی به وضعیت تصویر روبه‌رو می‌کند؟

- ۱ از گسترده‌ترین زیست‌بوم‌هاست و در جنوب توندرا و قاره‌های آسیا، اروپا و استرالیا و اقیانوسیه گسترش یافته است.
- ۲ در این زیست‌بوم، بارندگی بین ۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی‌متر است و زمین همیشه یخبندان است.
- ۳ این جنگل‌ها بخش عمده‌ای از چوب نرم برای تولید کاغذ را تأمین می‌کند.
- ۴ این ناحیه، زمستان‌های طولانی دارد و سرمای هوا در آن بسیار شدید است.

۳۶ به ترتیب عرض و طول جغرافیایی نقاط «الف و ب» در کره‌ی جغرافیایی زیر کدام است؟

- ۱ الف) $45^{\circ}E - 60^{\circ}N$ / ب) $45^{\circ}S - 60^{\circ}W$
- ۲ الف) $60^{\circ}E - 45^{\circ}S$ / ب) $45^{\circ}W - 60^{\circ}N$
- ۳ الف) $60^{\circ}W - 45^{\circ}S$ / ب) $45^{\circ}E - 60^{\circ}N$
- ۴ الف) $45^{\circ}N - 60^{\circ}E$ / ب) $60^{\circ}S - 45^{\circ}E$

۳۷ سمت قبله برای اکثر مسلمانان جهان رو به کدام جهت جغرافیایی است؟

- ۱ شمال و شمال شرقی
- ۲ غرب و جنوب غربی
- ۳ شرق و جنوب شرقی
- ۴ جنوب و جنوب شرقی

۳۸ نخستین حرکت جدی مردم ایران «برای رهایی از نفوذ و سلطه‌ی خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی» و «یکی از گسترده‌ترین جنبش‌های اجتماعی که در اعتراض به واگذاری امتیازهای اقتصادی به بیگانگان شکل گرفت»، به ترتیب مربوط به کدام یک از وقایع تاریخی زیر است؟

- ۱ قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ - نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
- ۲ نهضت تنباکو - نهضت تنباکو
- ۳ انقلاب مشروطیت - نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران
- ۴ نهضت تنباکو - انقلاب مشروطیت

۳۹ وجه مثبت شکست نظامی و سیاسی ایران در زمان قاجار از روسیه و انگلیس چه بوده است؟

- ۱ آگاهی از پیشرفت‌های علمی و صنعتی اروپائیان
- ۲ ورود شرکت‌های تجاری به ایران و پیشرفت اقتصادی
- ۳ ایجاد شغل‌های جدید در ایران با توجه به ورود شرکت‌های تجاری اروپائی
- ۴ تبادلات اقتصادی و تجارت رونق گرفت.

۴۰ کدام گزینه در گنبدی شکل شدن قله‌ها موثر بوده است؟

- ۱ فوران آتشفشان و فعالیت انسانی
- ۲ گذشت زمان و فرسایش
- ۳ فعالیت انسانی و فرسایش
- ۴ فوران آتشفشان و فرسایش

۴۱ کدام عبارت در مورد ایل قاجار نادرست است؟

- ۱ در دوره‌ی ناصرالدین‌شاه، انگلیسی‌ها قسمت شرقی سیستان و بلوچستان را از ایران جدا کردند.
- ۲ دوره‌ی حکومت فتحعلی‌شاه، همزمان با آغاز نفوذ و دخالت‌های کشور روسیه، انگلستان و فرانسه بوده است.
- ۳ پس از عهدنامه‌ی ترکمانچای، ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای مازندران محروم شد.
- ۴ نهضت مشروطه موجب رها شدن کشور از چنگ استبداد داخلی و سلطه‌ی خارجی شد.

۴۲ تمام گزینه‌های زیر در ارتباط با نهضت تنباکو درست بیان شده است، به جز

- ۱ نهضت تنباکو در اعتراض به امتیازهای اقتصادی به بیگانگان بود.
- ۲ حس اعتماد به نفس و روحیه‌ی مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد.
- ۳ آیت‌الله میرزا حسن شیرازی، استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد.
- ۴ نخستین حرکت جدی مردم برای نفوذ و سلطه‌ی خارجی بود.

۴۳ کدام نوع مهاجرت زیر با سایر مهاجرت‌ها تفاوت دارد؟

- ۱ مردم سوریه به کشورهای اروپایی
- ۲ فلسطینی‌ها به لبنان
- ۳ مردم اروپا به آمریکای شمالی
- ۴ افغان‌ها به ایران

۴۴ شهر A در ۱۵ درجه‌ی شرقی و شهر B در ۴۵ درجه‌ی غربی قرار دارد. اگر در شهر A ساعت ۸ صبح باشد، در شهر B ساعت چند است؟

- ۱ ۴ صبح
- ۲ ۱۲ ظهر
- ۳ ۱۱ ظهر
- ۴ بعدازظهر ۴

۴۵ در ارتباط با اوضاع اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی عصر صفوی چه تعداد از عبارات زیر نادرست می‌باشند؟

- الف) در دوران صفویه با پایان بخشی به نزاع‌ها و شورش‌های داخلی و همچنین برقراری آسایش و آرامش عمومی در سراسر کشور، شرایط مناسبی برای زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد.
- ب) کاروان‌سرای ایزدخواست در آباءه، به‌جا مانده از دوره شاه‌عباس اول است.
- ج) در دوره شاه‌عباس اول، کارگاه‌های بافندگی متعددی در اصفهان، کرمان، یزد، مشهد، استرآباد و مازندران وجود داشت.
- د) شاهان صفوی برای گسترش تجارت داخلی به شرکت‌های تجاری اروپایی اجازه دادند که در ایران فعالیت کنند.
- ه) میرداماد، ملاصدرا و شیخ‌بهایی از فیلسوفان و عالمان بزرگ عصر صفوی بودند.
- ۱ چهار ۲ سه ۳ دو ۴ یک

۴۶ اگر شهر «الف» بر روی نصف‌النهار ۴۵ درجه غربی واقع شده و در این شهر ساعت ۱۳ بعد از ظهر باشد و با شهر «ب» که در غرب آن قرار دارد

۴ ساعت اختلاف زمانی داشته باشد؛ اولاً شهر «ب» بر روی چه نصف‌النهاری واقع شده است و ثانیاً ساعت شهر «ب» چند است؟

- ۱ ۱۵ درجه شرقی - ۹ صبح ۲ ۱۰۵ درجه غربی - ۹ صبح ۳ ۱۰۵ درجه غربی - ۵ بعد از ظهر ۴ ۱۵ درجه شرقی - ۵ بعد از ظهر

۴۷ کدام عبارت از نتایج میل بودن محور قطب‌ها بر سطح مدار گردش انتقالی زمین نیست؟

- ۱ زاویه تابش آفتاب در طول سال تغییر می‌کند.
- ۲ درازای شب و روز نامساوی می‌شود.
- ۳ فصل‌های مختلف به‌وجود می‌آید.
- ۴ بین مناطق مختلف کره زمین اختلاف ساعت ایجاد می‌شود.

۴۸ مختصات (عرض یا طول) جغرافیایی کدام گزینه، به صفر درجه نزدیک‌تر است؟

- ۱ غنا در آفریقا ۲ توکیو در آسیا ۳ پاناما در آمریکای مرکزی ۴ لندن در اروپا

۴۹ کدام یک از موارد زیر از دلایل ورشکستگی تولیدکنندگان و بازرگانان ایرانی در زمان ناصرالدین شاه نبود؟

- ۱ واگذاری امتیازات اقتصادی به بیگانگان ۲ عدم حمایت مردم ایران از تولیدات داخلی و خرید کالاهای خارجی ۳ تأسیس شعبه‌های شرکت‌های خارجی در ایران و فعالیت آنها ۴ واردات کالاهای خارجی بدون پرداخت حقوق گمرکی یا پرداخت ناچیز آن

۵۰ نادرشاه در اواخر عمر خود تلاش برای انجام چه کاری داشت؟

- ۱ تأسیس سپاه منسجم ۲ تأسیس کاروانسراهای متعدد ۳ تأسیس نیروی دریایی ۴ تأسیس مدرسه علمی

۵۱ نخستین کار نادر شاه چه بود؟

- ۱ افغان‌ها را سرکوب کرد. ۲ روسیه و عثمانی را از ایران بیرون کرد. ۳ یکپارچگی در ایران به وجود آورد. ۴ مذهب شیعه را در ایران رسمی کرد.

۵۲ کاروان‌سرای ایزدخواست در کجا و در دوره کدام شاه ساخته شده است؟

- ۱ آباءه - شاه عباس اول ۲ تبریز - شاه تهماسب ۳ آباءه - شاه تهماسب ۴ تبریز - شاه عباس اول

۵۳ در کدام فصل فاصله کره زمین تا خورشید به بیشترین حد خود می‌رسد؟

- ۱ بهار ۲ تابستان ۳ پاییز ۴ زمستان

۵۴ کدام مورد جز منابع عمده درآمد دولت صفوی نیست؟

- ۱ عوارض کاروان‌های تجاری ۲ مالیات کشاورزان و دامداران ۳ صنعت بافندگی ۴ صادرات ابریشم

۵۵) پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟ (به ترتیب)

الف) یکی از عظیم‌ترین مهاجرت‌های بشر در قرن و بود که بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از مردم قاره اروپا به سرزمین‌های جدید رفتند. این مهاجرت نوعی مهاجرت بود.

ب) در سال ۱۹۵۰ میلادی تنها درصد مردم جهان در نواحی شهری زندگی می‌کردند، اما امروزه بیش از مردم جهان در شهرها زندگی می‌کنند.

پ) از آنجایی که رشد سریع شهرنشینی در بیشتر کشورها با روبه‌رو بوده است، اغلب شهرهای بزرگ جهان با مشکلاتی چون شد آمد (ترافیک) سنگین، آلودگی هوا و زاغه‌نشینی در حومه شهرها روبه‌رو هستند.

۱) ۱۸،۱۹، اختیاری - ۶۰،۳۰ - فقدان برنامه‌ریزی برای سکونت جمعیت زیاد ۲) ۲۰،۱۹، اختیاری - ۵۰،۲۵ - فقدان برنامه‌ریزی برای سکونت جمعیت زیاد

۳) ۱۹،۱۸، اجباری - ۶۰،۳۰ - مهاجرت گسترده مردم از روستاها به شهرها ۴) ۲۰،۱۹، اختیاری - ۵۰،۲۵ - مهاجرت گسترده مردم از روستاها به شهرها

۵۶) کدام گزینه پاسخ درست به پرسش‌های زیر می‌باشد؟

الف) چرا نصف‌النهارهای دیگر (به غیر از مبدأ) از ۰ تا ۱۸۰ درجه شرقی و غربی درجه بندی شده‌اند؟

ب) کدام دو سیاره بیرونی نسبت به سایر سیارات دورتر واقع شده‌اند؟

ج) چرا جغرافی دانان بر روی کره زمین خطوط و تقسیمات فرضی را ابداع کرده‌اند؟

۱) زیرا آن‌ها نیم دایره‌های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده‌اند. - اورانوس، نپتون - برای تعیین موقعیت مکانی پدیده‌ها و مطالعه درباره آن‌ها

۲) زیرا محیط زمین ۳۶۰ درجه است. - اورانوس، نپتون - برای تعیین موقعیت مکانی پدیده‌ها و مطالعه درباره آن‌ها

۳) زیرا محیط زمین ۳۶۰ درجه است. - کیوان، نپتون - برای آسان‌تر و علمی کردن مطالعات و تحقیقات بر روی کره زمین

۴)

زیرا آن‌ها نیم دایره‌های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده‌اند. - اورانوس، کیوان - برای آسان‌تر و علمی کردن مطالعات و تحقیقات بر روی کره زمین

۵۷) براساس نمودار خط زمان در کدام دسته ترتیب زمانی رعایت نشده است؟

۱) آغاز انقلاب صنعتی از انگلیس ← انقلاب مشروطه ← انقلاب کبیر فرانسه ۲) لطفعلی خان زند ← آقا محمدخان ← فتحعلی شاه

۳) عهدنامه پاریس ← قرارداد ۱۹۰۷ ← ملی شدن صنعت نفت ۴) سلسله افشاریه ← سلسله زندیه ← سلسله قاجاریه

۵۸) ارتباط کدام گزینه با توجه به شرایط آب و هوایی مرداد ماه «یزد»، درست است؟

۱) پوشیدن لباس تابستانی در سانتیاگو (پایتخت کشور شیلی در آمریکای جنوبی)

۲) پوشیدن لباس زمستانی در ژوهانسبورگ (پایتخت کشور آفریقای جنوبی در آفریقا)

۳) پوشیدن لباس زمستانی در پاریس (پایتخت کشور فرانسه در اروپا)

۴) پوشیدن لباس تابستانی در ولینگتن (پایتخت کشور جزیره‌ای نیوزلند واقع در اقیانوس آرام جنوبی)

۵۹) یکی از دوستان دیاکو که در خارج از کشور به سر می‌برد، در تابستان سال ۱۳۹۵ ساعت ۱۰ صبح، پیامی با این متن برایش ارسال کرده است:

(اینجا، فصل زمستان است و ساعت ۳: ۰۷ صبح) باتوجه به اطلاعات جغرافیایی، به نظر شما این نامه از کدام کشور زیر ارسال شده است؟

۱) ترکیه ۲) آفریقای جنوبی ۳) روسیه ۴) استرالیا

۶۰) با توجه به مختصات جغرافیایی نقاط زیر، در کدام نقطه زاویه تابش خورشید مایل‌تر است و دمای کمتری دارد؟

$A \begin{bmatrix} 20^\circ & E \\ 15^\circ & N \end{bmatrix}$ و $B \begin{bmatrix} 30^\circ & E \\ 30^\circ & N \end{bmatrix}$ و $C \begin{bmatrix} 20^\circ & W \\ 45^\circ & N \end{bmatrix}$ و $D \begin{bmatrix} 30^\circ & W \\ 60^\circ & N \end{bmatrix}$

۱) نقطه A ۲) نقطه B ۳) نقطه C ۴) نقطه D

۶۱ کدام گزینه صحیح است؟

- ۱ فشار هوا در سطح دریاها کم و در ارتفاعات و کوهستانها زیاد است.
- ۲ هرچه از مدار استوا به سمت عرضهای جغرافیایی بالاتر حرکت کنیم، دمای هوا افزایش می‌یابد.
- ۳ در نواحی مرتفع و بر فراز قله‌ها، کوه‌ها و دامنه‌ها، دما پایین‌تر از نواحی پست است.
- ۴ وقوع خشکسالی در نواحی گرم و خشک و پایین رفتن آب دریاها از پیامدهای ناخوشایند گرم شدن کره زمین است.

۶۲ چه تعداد از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- الف) هواکره مخلوطی از گازهای نیتروژن و اکسیژن و سایر گازها است.
- ب) نزدیک‌ترین لایه هواکره به سطح زمین تروپوسفر نام دارد.
- ج) باد از جایی که فشار بیش‌تری دارد به جایی که فشار کم‌تری دارد، می‌وزد.
- د) شیب قاره از عمق ۲۰۰۰ متر تا ۵۰۰۰ متر در زیر دریاها واقع شده است.
- ه) دراز گودال ماریانا در عمق حدود ۱۱۰۰ متری قرار دارد.

- ۱ ۳ ۲ ۴ ۳ ۵ ۴ ۱

۶۳ عوامل مهم جریان عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در مناطق مختلف جهان چیست؟

- ۱ باد ۲ ارتفاع ۳ کانون‌های فشار ۴ تأثیر دریاها

۶۴ کدام گزینه درست بیان شده است؟

- ۱ محل تلاقی جریان آب گرم گلف استریم و جریان آب سرد لابرادور، در نیوفوندلند آمریکا است.
- ۲ اگر در قله کوهی به ارتفاع ۳۵۰۰ متر دما ۲۰- درجه سانتی‌گراد باشد، در شهری در مجاورت این کوه که در ارتفاع ۱۰۰۰ متری واقع است، دمای هوا ۵ درجه خواهد بود.
- ۳ هر چه دمای هوا کاهش یابد فشار هوا بیشتر می‌شود و هر چه از ارتفاعات بالا به نواحی پست‌تر برویم، فشار هوا بیشتر می‌شود.
- ۴ علت متفاوت بودن میانگین دمای سالانه دو شهر که بر روی یک مدار واقع‌اند، تفاوت در زاویه تابش خورشید است.

۶۵ کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

- ۱ در توندرا فقط گیاهانی چون خزه و گل‌سنگ می‌توانند برویند.
- ۲ به سرزمین‌های خشکی که میزان بارندگی سالیانه آنها کمتر از ۴۰ میلی‌متر باشد، بیابان گفته می‌شود.
- ۳ درختان شاه‌پسند (مانگرو)، نارگیل، قهوه سودانی، هوآ و بامبو از گیاهان جنگل‌های بارانی استوایی می‌باشند.
- ۴ آب و هوای ساوان در تمام طول سال، گرم است و در آن دو فصل خشک و مرطوب وجود دارد.

۶۶ یکی از نتایج آشنایی ایرانیان با تمدن اروپایی در دوره قاجار چه بود؟

- ۱ ایجاد دارالشفای در ایران ۲ ایجاد مدارس جدید جهت تحصیل ۳ ایجاد صنعت به‌روز ملی در ایران ۴ ایجاد روابط سودآور اقتصادی با اروپا

۶۷ غیر از شکست نظامی از روسیه و انگلیس در دوره قاجار، چه شکست دیگری از این دو کشور خورده‌ایم؟

- ۱ اقتصادی ۲ روانی ۳ سیاسی ۴ مالی

۶۸ کدام یک از حیوانات زیر، جزء زیست‌بوم ساوان نیستند؟

- ۱ گورخر ۲ شتر ۳ فیل ۴ کرگدن

۶۹ کدام مهاجرت از عظیم‌ترین مهاجرت‌های بشر در قرن نوزدهم و بیستم است و نوع آن چیست؟

- ۱ مهاجرت مردم فلسطین از سرزمین‌های اشغالی - اجباری ۲ مهاجرت گروهی افغان‌ها و عراقی‌ها به کشورهای همسایه - اجباری
- ۳ مهاجرت مردم قاره اروپا به قاره آمریکا و استرالیا - اختیاری ۴ مهاجرت مردم کشور روآندا به کشورهای همسایه - اختیاری

۷۰ چند مورد از عبارتهای زیر نادرست است؟

(الف) کتاب (تاریخ عالم آرای عباسی) اثری از اسکندر بیگ ترکمان است.

(ب) میرعماد حسنی، خوش‌نویس مشهور عصر صفوی می‌باشد که تندیس او در میدانی در شهر قزوین قرار دارد.

(پ) در دوره صفوی به سبب کم توجهی پادشاهان به مورخان، علم تاریخ مانند دیگر رشته‌ها پر رونق نبود.

(ت) صادرات فرش که پرسودترین کالای صادراتی بود، در انحصار شاه عباس قرار داشت.

(ث) در زمان صفویان به علوم و معارف دینی مانند تفسیر، فقه و حدیث بسیار توجه می‌شد.

۱ دو ۲ سه ۳ یک ۴ چهار

۷۱ پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

(الف) در دوره صفویه کدام علوم بیشتر مورد توجه قرار می‌گرفت؟

(ب) در زمان شاه عباس اول در کدام شهرها کارگاه‌های بافندگی وجود داشت؟

(ج) چه کالاهای مرغوبی توسط صنعتگران ایرانی در عصر صفوی تولید می‌شد؟

(د) افزایش همدلی و همبستگی مردم در دوره صفویه متأثر از چه عاملی بود؟

۱ (الف) علوم و معارف دینی، (ب) تبریز و مشهد، (ج) کاشی و چرم، (د) پیروزی در جنگ‌ها

۲ (الف) طب و نجوم، (ب) اصفهان و کاشان، (ج) شمشیر و کمان، (د) برگزاری جشن‌ها و آیین‌های ملی و مذهبی

۳ (الف) ریاضیات و ادبیات، (ب) تبریز و اصفهان، (ج) صابون و چرم، (د) پیروزی در جنگ‌ها

۴ (الف) علوم و معارف دینی، (ب) یزد و مشهد، (ج) کاشی و جنگ‌افزارهای سنتی، (د) برگزاری جشن‌ها و آیین‌های ملی و مذهبی

۷۲ شهر (الف) در موقعیت ۶۰ درجه غربی قرار دارد و ساعت در آنجا ۱۱ صبح است و شهر (ب) بر روی نصف‌النهار مبدأ قرار گرفته است. در کدام

شهر نماز ظهر زودتر اقامه می‌شود؟ این دو شهر چند ساعت با یکدیگر اختلاف ساعت دارند؟

۱ شهر (الف) - ۴ ساعت ۲ شهر (الف) - ۲ ساعت ۳ شهر (ب) - ۴ ساعت ۴ شهر (ب) - ۲ ساعت

۷۳ کدام یک از ویژگی‌های زیست‌بوم تایگا است؟

۱ حداکثر دما ۱۲ درجه ۲ بارندگی ۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی‌متر ۳ وجود باتلاق‌های کم عمق ۴ دو فصل خشک و مرطوب

۷۴ کوهنورد ایرانی آقای عظیم قیچی‌ساز، پس از فتح قلّه «لوتسه» بدون کپسول اکسیژن، از ارتفاع حدود ۸۵۰۰ متری با دمای ۲۰- درجه، به کمپ

استراحت گروه خود در ارتفاع ۴۰۰۰ متری، باز می‌گردد، در این صورت در محل کمپ، دما چند درجه است؟

۱ -۲ ۲ ۴ ۳ -۵ ۴ ۷

۷۵ اوج رقابت انگلیسی‌ها و روس‌ها برای توسعه نفوذ اقتصادی در ایران، در زمان کدام پادشاه بود؟

۱ فتحعلی شاه ۲ ناصرالدین شاه ۳ محمدعلی شاه ۴ مظفرالدین شاه

۷۶ اگر از قطب جنوب بر روی نصف‌النهار مبدأ به سمت استوا حرکت کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

۱ طول مدارها کوتاه‌تر می‌شود. ۲ عرض جغرافیایی کاهش پیدا می‌کند. ۳ در ساعت واقعی تغییر ایجاد می‌شود. ۴ طول جغرافیایی بیش‌تر می‌شود.

۷۷ نخل روغنی مالزی و عقاب آلاسکا به ترتیب متعلق به کدام زیست‌بوم هستند؟

۱ توندرا - تایگا ۲ جنگل‌های بارانی استوایی - توندرا ۳ ساوان - تایگا ۴ ساوان - جنگل‌های بارانی استوایی

۷۸ کدام گزینه دشواری کاوش علمی درباره اقیانوس را به درستی بیان کرده است؟

۱ ایجاد موج و جزر و مد، فشار زیاد ۲ جریان دریایی فراوان، ایجاد موج و جزر و مد

۳ تاریکی و دمای کم در اعماق آب، جریان دریایی فراوان ۴ فشار زیاد، تاریکی و دمای کم در اعماق آب

۷۹ باتوجه به عوامل مهمی که در سنجش نابرابری جمعیت مورد مطالعه قرار می‌گیرد، کدام گزینه درست نیست؟

۱ کاهش تولید و درآمد ← سوریه و عراق ۲ رشد منفی جمعیت ← لهستان و رومانی

۳ فقر مطلق ← برخی کشورهای آسیا ۴ درآمد سرانه بالا ← کشورهای آمریکای جنوبی

- ۸۰ با از بین رفتن کدام یک از جنگل‌ها، آب و هوای کره زمین گرم‌تر شده و رطوبت لایه تروپوسفر تقریباً تا ۵۰ درصد کاهش می‌یابد؟
 ۱ مخروطی ۲ استوایی ۳ پهن‌برگ ۴ مدیترانه‌ای
- ۸۱ مهم‌ترین عامل، در پیدایش فصول و برعکس بودن آن در نیمکره شمالی و جنوبی، چیست؟
 ۱ گردش انتقالی زمین ۲ انحراف ($23,5^\circ$) محور قطب‌ها ۳ سرعت گردش زمین ۴ گردش وضعی زمین
- ۸۲ کدام کشور دارای درصد رشد مثبت جمعیت است؟
 ۱ ژاپن ۲ چین ۳ روسیه ۴ رومانی
- ۸۳ چرا استان تهران مانند استان مازندران مرطوب نیست؟
 ۱ وجود جمعیت بیشتر در تهران ۲ وجود رشته کوه‌های البرز ۳ عدم وجود رودخانه‌های زیاد در تهران ۴ ارتفاع بیشتر تهران نسبت به مازندران
- ۸۴ ولکانو چیست؟
 ۱ دشت ۲ جلگه ۳ کوه آتشفشان ۴ فلات
- ۸۵ چه مقدار از تنوع زیستی جهان مربوط به جنگل‌های استوایی است؟
 ۱ $\frac{1}{4}$ ۲ $\frac{2}{4}$ ۳ $\frac{3}{4}$ ۴ $\frac{4}{4}$
- ۸۶ کدام گزینه در مورد شکل‌گیری و به قدرت رسیدن صفویان نادرست است؟
 ۱ اسماعیل صفوی به کمک نیروی نظامی قزلباش‌ها، شروانشان‌ها و آق‌قویونلوها را شکست داد.
 ۲ اسماعیل صفوی پس از تسلط یافتن بر تبریز، خود را شاه ایران خواند.
 ۳ اسماعیل صفوی مذهب شیعه را رسمی اعلام کرد و سپس تاج‌گذاری کرد.
 ۴ اسماعیل صفوی با شکست دادن ازبک‌ها بر سراسر ایران مسلط شد.
- ۸۷ تعداد گونه‌های (جانوری و گیاهی) در معرض خطر در کدام کشور بیشتر دیده می‌شود؟
 ۱ استرالیا ۲ چین ۳ عربستان ۴ فنلاند
- ۸۸ انقلاب کبیر فرانسه، در زمان کدام‌یک از پادشاهان زیر به وقوع پیوست؟
 ۱ لطفعلی خان زند ۲ کریم خان زند ۳ احمد شاه ۴ محمدعلی شاه
- ۸۹ کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح نیست؟
 ۱ بر اساس عهدنامه گلستان، ایالت‌های گرجستان، داغستان و شهرهای باکو و گنجه از ایران جدا شد.
 ۲ بر اساس قرارداد ترکمانچای، سرزمین‌های ایرانی شمال رود ارس به تصرف روسیه درآمد.
 ۳ در اوایل دوره قاجاریه، مهم‌ترین مستعمره انگلستان یعنی هندوستان با ایران همسایه بود.
 ۴ یکی از اهداف استعماری انگلستان، رسیدن به آب‌های آزاد و گرم خلیج فارس و اقیانوس هند بود.
- ۹۰ منطقه نیوفوندلند محل تلاقی کدام جریان‌های دریایی است؟
 ۱ گلف استریم - بنگوئلا ۲ قطب جنوب - لابرادور ۳ بنگوئلا - لابرادور ۴ گلف استریم - لابرادور
- ۹۱ شخصی از مدار ۱۵ درجه شمالی به مدار ۷۵ درجه شمالی سفر می‌کند. در موقعیت جدید جغرافیایی:
 ۱ دمای هوا تغییر نمی‌کند. ۲ دمای هوا معتدل می‌شود. ۳ دمای هوا کاهش می‌یابد. ۴ دمای هوا افزایش می‌یابد.
- ۹۲ شهر «الف» در موقعیت ۳۰ درجه غربی و شهر «ب» در موقعیت ۶۰ درجه غربی قرار دارد. نماز ظهر اول وقت در کدام شهر دیرتر اقامه می‌شود؟ این دو شهر چقدر با هم اختلاف ساعت دارند؟
 ۱ شهر «الف» - ۲ ساعت ۲ شهر «ب» - ۲ ساعت ۳ شهر «الف» - ۴ ساعت ۴ شهر «ب» - ۴ ساعت

۹۳ کدام گزینه از عوامل مؤثر بر پوشش گیاهی است؟

- الف) دما - بارش (ب) بارش - خاک (ج) تبخیر - طول مدت فصل خشک (د) خاک - هوازدگی (و) دما - خاک
- ۱ الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ج - د

۹۴ در دوره قاجار کدام گزینه در مدارس تدریس نمی‌شد؟

- ۱ حساب (۲) طب (۳) هنر اسلامی (۴) جغرافیا

۹۵ رافلزیا بزرگ‌ترین گل جهان یک گونه است.

- ۱ نادر (۲) استثنایی (۳) انگلی (۴) سنی

۹۶ کدام گزینه برای تحلیل اینکه چرا در صحرای آفریقا تعداد گونه‌های در معرض خطر بسیار کم است، می‌تواند پاسخ منطقی تری باشد؟

- ۱ شرایط مناسب طبیعی این زیستگاه برای زندگی گیاهی و جانوری (۲) وجود غذای کافی برای جانوران (۳) توجه کافی ساکنان منطقه به حفظ گونه‌های گیاهی و جانوری (۴) کم‌بودن تنوع زیستی در این زیستگاه

۹۷ اگر در شهر الف با مختصات $45^{\circ} N$ و $90^{\circ} E$ ساعت ۱۰ صبح روز شنبه اول تابستان باشد، تعیین کنید چنانچه بخواهیم از آنجا به شهر ب با

مختصات $30^{\circ} S$ و $30^{\circ} W$ برویم، ساعت و تقویم خود را چگونه باید تنظیم کنیم؟

- ۱ ساعت ۲ بامداد روز شنبه اول تابستان (۲) ساعت ۲ بامداد روز شنبه اول زمستان (۳) ساعت ۱۸ روز شنبه اول تابستان (۴) ساعت ۱۸ روز جمعه اول زمستان

۹۸ در مورد قرارداد تالبوت کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ تعهد تالبوت، پرداخت سالانه ۱۵۰۰۰ لیره انگلیسی به همراه یک‌دوم سود سالانه به مردم ایران بود. (۲) میرزا حسن شیرازی استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد. (۳) در پی مخالفت‌ها، ناصرالدین شاه مجبور به لغو امتیاز شد. (۴) نهضت توتون و تنباکو نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از استعمار بود.

۹۹ کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ در دویست سال اخیر ده‌ها گونه گیاهی و جانوری منقرض شده‌اند. (۲) تنوع زیستی زمانی در معرض خطر قرار می‌گیرد که زیستگاه طبیعی جانوران و گیاهان تخریب شود. (۳) با از بین رفتن جنگل‌ها اثرات گازهای گلخانه‌ای بیشتر می‌شود. (۴) جنگل‌های بارانی استوایی حدود $\frac{3}{4}$ اکسیژن سیاره زمین و ۵۰ درصد رطوبت جو را تولید می‌کنند.

۱۰۰ به ترتیب در کدام حالت جمعیت افزایش می‌یابد و در کدام مورد جمعیت سالخورده در یک کشور افزایش می‌یابد و ایران از نظر شاخص توسعه

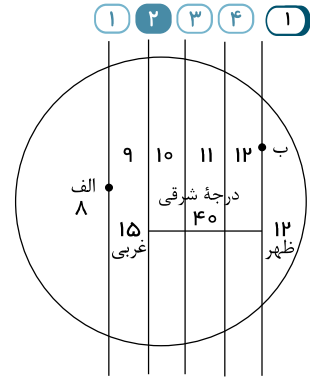
انسانی با کدام کشور همسایه در گروه قرار می‌گیرد و منظور از میانگین سال‌های تحصیل چیست؟

- ۱ مرگ و میر < موالید - داشتن رشد مثبت - عراق - حداکثر تعداد سال‌هایی که دانش‌آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده‌اند. (۲) مرگ و میر > موالید - داشتن رشد مثبت - آذربایجان - حداکثر تعداد سال‌هایی که دانش‌آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده‌اند. (۳) مرگ و میر < موالید - داشتن رشد منفی - عراق - متوسط تعداد سال‌هایی که دانش‌آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده‌اند. (۴) مرگ و میر > موالید - داشتن رشد منفی - آذربایجان - متوسط تعداد سال‌هایی که دانش‌آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده‌اند.

پاسخنامه تشریحی

$$\begin{array}{r} 60 \mid 15^\circ \\ \hline 60 \mid 4 \text{ ساعت} \\ \hline 00 \end{array}$$

ظهر ۱۲ = ۴ + ۸ صبح

هر چه به شرق رویم ساعت زیاد می‌شود.

۲ در این سوال مدار عرض جغرافیایی تغییر نمی‌کند و همان $30^\circ N$ است. فقط طول جغرافیایی و نصف‌النهار تغییر می‌کند. $W 20^\circ$ به $E 40^\circ$ تبدیل می‌شود. زیرا وقتی در مقصد خورشید ۴ ساعت زودتر طلوع کند، یعنی در مشرق مبدأ قرار دارد. هر ساعت برابر 15° روی زمین است. بنابراین ۴ ساعت برابر 60° روی زمین می‌شود. با حرکت از نقطه 20° غربی و پس از طی کردن 60° به نقطه‌ای با طول جغرافیایی 40° شرقی می‌رسیم. (20° درجه برای رسیدن به نصف‌النهار مبدأ یا همان نقطه صفر طول جغرافیایی و 40° درجه نیز در شرق نصف‌النهار مبدأ که مجموعاً 60° درجه می‌شود).

۳ وضعیت سلامت و برخورداری از محیط پاک و غذای کافی از عوامل افزایش میزان امید به زندگی است.

$$3250 - 2500 = 750 \Rightarrow 750 \div 1000 = 0,75$$

$$0,75 \times 6 = 4,5 \Rightarrow 10 - 4,5 = 5,5$$

۵ جلگه‌ها و دشت‌ها سرزمین‌هایی پست با ارتفاع بین ۵۰۰ متر هستند.

۶ در گزینه ۲، ترتیب زمانی رعایت نشده است. عهدنامه گلستان در سال ۱۱۸۸ شمسی و پس از آن بلافاصله عهدنامه ترکمان‌چای و سپس عهدنامه پاریس در سال ۱۲۶۳ شمسی به کشور ما ایران تحمیل شد.

۷ در دوره صفوی زندگی اجتماعی بهتر شد، شکوفایی صنعت، فرهنگ، علم و آموزش رخ داد. تجارت داخلی و خارجی پررونق بود.

در این دوره به سبب کم‌توجهی پادشاهان به شاعران، شعر و ادب فارسی مانند دیگر رشته‌ها پررونق نبود.

اشغال جزایر جنوبی ایران در اوایل دوره صفویه، توسط پرتغالی‌ها صورت گرفته بود، نه عثمانی‌ها.

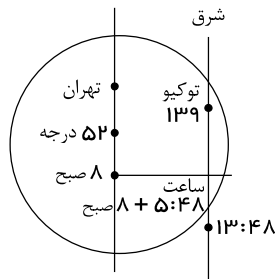
۸ لندن بر روی نصف‌النهار مبدأ قرار دارد، پس طول جغرافیایی آن صفر است:

$$75 \div 15 = 5$$

$$7 + 5 = 12 \text{ ظهر}$$

۹

درجه ۱۵ = ۱ ساعت

$$\begin{array}{r} 87^\circ \mid 15^\circ \\ \hline 75 \mid 5,8 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$139^\circ - 52^\circ = 87^\circ$$

دقیقه ساعت صبح تهران

$$8 + 5 : 48 = 13 : 48$$

به طرف توکیو

توجه: هر چه به سمت مشرق دنیا برویم، ساعت افزایش می‌یابد.

اشغال تبریز	انتقال پایتخت به قزوین	شکست از بک‌ها و عثمانیان	شورش افغان‌ها
شاه اسماعیل	شاه طهماسب	شاه عباس	شاهسلطان حسین

۱۰

۱۱) برای سنجش توسعه انسانی کشورها از شاخص مختلفی استفاده می‌شود که یکی از آنها میزان درآمد و رفاه است.

۱۲) باتوباب ← ساوان

بامبو ← جنگل‌های بارانی استوایی

سرو ← تایگا

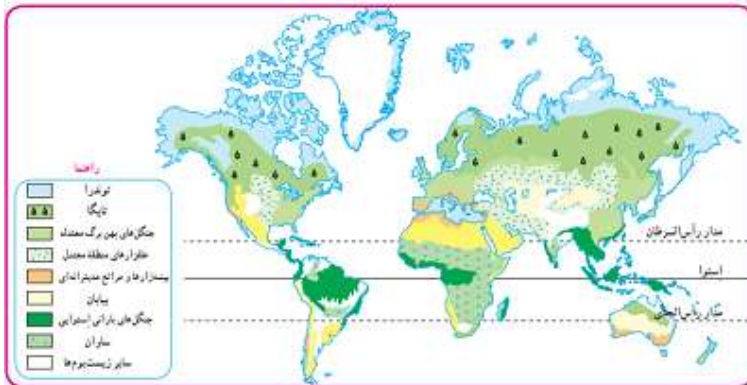
۱۳) شاه اسماعیل شیعه را مذهب رسمی اعلام کرد. تثبیت حکومت صفویه در زمان شاه تهماسب و اخراج پرتغالی‌ها در دوره شاه عباس بود.

۱۴) جریان آب سرد لابرادُر که از کناره‌های کانادا عبور می‌کند.

نیوفوندلند یک جزیره در کانادا است که محل تلاقی جریان آب سرد لابرادُر و جریان آب گرم گلف‌استریم است.

۱۵) پس از مرگ شاه عباس کشور از داشتن پادشاه لایق محروم شد و اتحاد از بین رفت.

۱۶) طبق نقشه زیر، ساوان نزدیک‌ترین زیست‌بوم به منطقه استوایی است.

۱۷) فتحعلی شاه باکو و گنجه را به روس‌ها واگذار کرد.

۱۸) افغانستان در زمان ناصرالدین شاه و براساس عهدنامه پاریس از ایران جدا شد.

۱۹) عامل مذهبی مهم‌ترین عامل قدرت گرفتن حکومت صفوی بود.

۲۰) افرادی که برای فراگیری علوم جدید به انگلستان فرستاده شده بودند توسط عباس میرزا، در رشته‌های فنی، نظامی و پزشکی به تحصیل پرداختند.

۲۱) شاه تهماسب پایتخت را از تبریز به قزوین انتقال داد؛ زیرا تبریز همواره در معرض هجوم سپاه عثمانی بود.

۲۲) جنگل‌های بارانی استوایی بیشترین تنوع زیستی را دارد.

دقت کنید در صورت سوال اگر به «ساوان» هم اشاره می‌شد پاسخ صحیح بود.

۲۳) مهم‌ترین عواملی که باعث تخریب زیست‌گاه‌ها می‌شوند عبارت‌اند از: ایجاد و گسترش شهرها و روستاها بدون برنامه‌ریزی و توجه به جنبه‌های زیست‌محیطی،

فعالیت‌های صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه‌ها، مصرف گرای و تولید انبوه زباله، شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات

۲۴) قتل آقا محمدخان قاجار ساختار حکومت قاجاریه را تغییر اساسی نداد و حکومت به فتحعلی شاه رسید.

۲۵) در عصر صفوی به دلیل یکپارچه بودن سرزمین ایران و وجود نظم و امنیت در سراسر کشور، تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود.

۲۶) جنگل‌های بارانی استوایی، بیشترین تنوع زیستی را در جهان دارند. در این زیست‌بوم، میزان بارندگی سالانه ۲۵۰۰ میلی‌متر است. همچنین تایگا نیز از

گسترده‌ترین زیست‌بوم‌هاست و در جنوب توندرا و در قاره‌های آسیا و اروپا و آمریکای شمالی گسترش یافته است. این دو زیست‌بوم ارزش و اهمیت حیاتی برای تنوع زیستی سیاره زمین دارند.

۲۷) مدار استوا (مدار مبدأ)، صفر درجه است و بقیه مدارها بین صفر تا ۹۰ درجه شمالی یا جنوبی درجه‌بندی شده‌اند.

طول جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با نصف‌النهار مبدأ برحسب درجه. عرض جغرافیایی هر مکان نیز عبارت است از فاصله آن مکان با مدار استوا برحسب درجه.

۲۸) هوازدگی تغییر چهره زمین است و کوه‌زایی مربوط به پیدایش ناهمواری است.

۲۹) اگر مسافران کشتی‌ها و هواپیماها از غرب کره زمین به شرق (از قاره آمریکا به قاره آسیا) یک بار زمین را دور بزنند، یک روز تقویمی از مبدأ حرکت خود جلو

می‌افتند و باید یک روز را به تاریخ اضافه کنند. روز تغییری نمی‌کند زیرا هرچه از غرب به شرق رویم ساعت دنیا افزایش می‌یابد.

۳۰) در دوران حکومت افشاریه، حکومت بسیار ناپایدار بود، زیرا افشاریه در دوره حکومت ۱۲ ساله خود بیشتر در حال نبرد با بیگانگان و فرونشاندن شورش‌های

داخلی بودند.

۳۱) یکی از اقدامات عباس میرزا برای پیشرفت ایران، فرستادن افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید بود.

۳۲) یکی از منابع عمده درآمد حکومت صفوی، عوارضی بود که از کاروان‌های تجاری می‌گرفتند.

۳۳) جنگل‌های استوایی ۵۰ درصد اکسیژن جهان و سیاره زمین را تولید می‌کنند.

۳۴) ۶ مدار - ۱۶ نصف‌النهار

نیمکره شمالی از خط استوا (صفر درجه) تا نقطه قطب شمال (۹۰) درجه است. اگر به ازای هر ۱۵ درجه یک مدار داشته باشیم:

$$90 \div 15 = 6$$

بنابراین ۶ مدار در نیمکره شمالی خواهیم داشت.

کره زمین ۳۶۰ درجه است. دو سوم کره زمین می‌شود:

$۳۶۰ \div ۳ = ۱۲۰$

$۱۲۰ \times ۲ = ۲۴۰$

$۲۴۰ \div ۱۵ = ۱۶$

بنابراین ۱۶ نصف النهار در دو سوم محیط کره زمین خواهیم داشت.

این تصویر، زیست‌بوم تایگا را نشان می‌دهد و تنها گزینه ۳، در ارتباط با این زیست‌بوم درست می‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

به ترتیب عرض و طول جغرافیایی نقاط الف و ب: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

الف) $۶۰^{\circ}N - ۴۵^{\circ}W$ ب) $۴۵^{\circ}S - ۶۰^{\circ}E$

سمت قبله برای اکثر مسلمانان جهان رو به غرب و جنوب غربی می‌باشد. شهر مکه در کشور عربستان و در جنوب غربی ایران واقع شده است؛ بنابراین ما در ایران به سمت جنوب غربی نماز می‌خوانیم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نهضت تنباکو نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود. این نهضت یکی از گسترده‌ترین جنبش‌های اجتماعی بود که در اعتراض به واگذاری امتیازهای اقتصادی به بیگانگان شکل گرفت. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

با وجود شکست نظامی و سیاسی ایران از روسیه و انگلیس در دوره قاجار، ایرانیان متوجه پیشرفت‌های علمی و صنعتی کشورهای اروپایی شدند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

در کوه‌های کم ارتفاع با گذشت زمان و فرسایش قله‌ها به شکل گنبدی درآمدند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

تلاش‌های ایرانیان برای رهایی از استبداد داخلی و سلطه خارجی در نهضت مشروطه و نهضت ملی شدن نفت به نتیجه مطلوب نرسید. در واقع انقلاب اسلامی موجب رها شدن کشور از چنگ استبداد داخلی و سلطه خارجی شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نهضت تنباکو، نخستین حرکت جدی مردم برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

یکی از عظیم‌ترین مهاجرت‌های بشر در قرن نوزدهم و بیستم مهاجرت اختیاری بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از مردم قاره اروپا به سرزمین‌های تازه تصرف شده مانند آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا برای دستیابی به منابع بیشتر و فرصت‌های شغلی بهتر بوده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$۴۵ + ۱۵ = ۶۰$ $۶۰ \div ۱۵ = ۴$

این دو شهر ۴ ساعت اختلاف دارند و با توجه به اینکه نقطه B در غرب قرار دارد، ۴ ساعت از ۸ صبح کم می‌کنیم.

تشریح عبارات نادرست: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

الف) در دوران صفویه به دلیل وجود حکومت مرکزی نیرومند و برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور، شرایط مناسبی برای زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد.

ج) در دوره شاه‌عباس اول، کارگاه‌های بافندگی متعددی در اصفهان، کاشان، یزد، مشهد، استرآباد و گیلان وجود داشت.

د) شاهان صفوی برای گسترش تجارت خارجی به شرکت‌های تجاری اروپایی اجازه دادند که در ایران فعالیت کنند.

باتوجه به این که هر منطقه زمانی یک قاچ است و یک ساعت را به خود اختصاص می‌دهد (هریک از قاچ‌ها ۱۵ درجه پهنا دارد). بنابراین: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$۴ \times ۱۵ = ۶۰^{\circ}$

درجه غربی $۶۰^{\circ} + ۴۵^{\circ} = ۱۰۵^{\circ}$

وقتی در جهت مغرب تغییر قاچ می‌دهیم، باید ساعت خود را عقب بکشیم:

صبح $۱۳ - ۴ = ۹$

محور قطب‌ها بر سطح مدار گردش انتقالی زمین، مایل است. به دلیل همین تمایل، زاویه تابش آفتاب در طول سال تغییر می‌کند و در طی یک سال، زمین در موقعیت‌های مختلفی در برابر خورشید قرار می‌گیرد. در نتیجه، طول شب و روز نامساوی می‌شود و فصل‌های مختلف به وجود می‌آید. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

لندن در اروپا به مختصات (طول جغرافیایی) صفر درجه نزدیک‌تر است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

عدم حمایت مردم ایران از تولیدات داخلی و خرید کالای خارجی از دلایل ورشکستگی تولیدکنندگان و بازرگانان ایران در دوره ناصرالدین شاه به شمار نمی‌آید. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نادرشاه برای تأسیس نیروی دریایی ایران در خلیج فارس، کارهایی انجام داد اما این کارها با مرگ او متوقف شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نادر با سپاهیان نخست افغان‌ها را سرکوب و تار و مار کرد. سپس نیروهای روسیه و عثمانی را از ایران بیرون راند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

کاروانسرای ایزدخواست در آباءه، به جا مانده از دوره شاه عباس اول می‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

طبق تصویر صفحه ۱۳ کتاب درسی، در فصل تابستان خورشید با کره زمین فاصله بیشتری دارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

عمده درآمد دولت صفوی از عوارض کاروان‌های تجاری، مالیات کشاورزان و دامداران و صادرات ابریشم بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

الف) این مهاجرت در قرن ۱۹ و ۲۰ و یک مهاجرت اختیاری بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

ب) در سال ۱۹۵۰ میلادی تنها ۲۵ درصد و امروزه بیش از ۵۰ درصد مردم جهان در شهرها زندگی می‌کنند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پ) از آنجایی که رشد سریع شهرنشینی در بیشتر کشورها بدون برنامه‌ریزی برای سکونت جمعیت زیاد در شهر صورت گرفته است، اغلب این شهرها با این مشکلات روبه‌رو هستند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

الف) زیرا محیط زمین ۳۶۰ درجه است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

ب) اورانوس، نپتون

ج) برای تعیین موقعیت مکانی پدیده‌ها و مطالعه درباره آن‌ها

۵۷) ترتیب زمانی در گزینه ۱ رعایت نشده است. ۱ ۲ ۳ ۴

آغاز انقلاب صنعتی از انگلیس ← انقلاب کبیر فرانسه ← انقلاب مشروط

۵۸) وقتی یزد تابستان است، پس ژوهانسبورگ واقع در نیمکره جنوبی زمستان است و باید لباس زمستانی بپوشید. ۱ ۲ ۳ ۴

۵۹) آفریقای جنوبی (وقتی نیمکره شمالی تابستان باشد، نیمکره جنوبی زمستان است) و در غرب ۲ ساعت زمان کمتر است. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۰) در نقطه D زاویه تابش خورشید مایل تر است و دمای کمتری دارد. (فقط عرض جغرافیایی را مدنظر قرار می دهیم). ۱ ۲ ۳ ۴

۶۱) بررسی گزینه های نادرست: ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۱: هرچه از سطح زمین بالاتر می رویم، فشار هوا کم می شود. به همین دلیل، فشار هوا در سطح دریاها زیاد و در ارتفاعات و کوهستان ها کم است.

گزینه ۲: هرچه از مدار استوا به سمت عرض های جغرافیایی بالاتر حرکت کنیم، دمای هوا کاهش می یابد.

گزینه ۴: برخی معتقدند گرم شدن کره زمین پیامدهای ناخوشایندی دارد؛ مانند ذوب شدن یخ های قطبی، بالا آمدن آب دریاها، به زیر آب رفتن نواحی ساحلی و جزیره ها یا افزایش و طولانی شدن دوره های خشکسالی در نواحی گرم و خشک و افزایش سیلاب ها.

۶۲) دراز گودال ماریانا در عمق ۱۱۰۰۰ متری زمین قرار دارد. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۳) پراکندگی کانون های فشار زیاد و مناطق فشار کم از عوامل مهم جریان عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در مناطق مختلف است. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۴) محل تلاقی آب های گرم و سرد از مهم ترین مناطق صید ماهی جهان است؛ مانند نیوفوندلند در آمریکا و شرق ژاپن ۱ ۲ ۳ ۴

۶۵) به سرزمین های خشکی که میزان بارندگی سالیانه آن ها از ۵۰ میلی متر کمتر باشد، بیابان گفته می شود. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۶) ایجاد مدارس جدید جهت تحصیل ۱ ۲ ۳ ۴

۶۷) شکست های نظامی و سیاسی از روسیه و انگلستان در دوره قاجار نتایج زیان باری برای کشور ما داشت. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۸) در ساوان، علف خواران تنومند چون گورخر، فیل، زرافه و کرگدن فراوانند و گوشت خواران درنده چون شیر از این گیاه خواران تغذیه می کنند. ۱ ۲ ۳ ۴

۶۹) یکی از عظیم ترین مهاجرت های بشر در قرن نوزدهم و بیستم مهاجرت اختیاری بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از مردم قاره اروپا به سرزمین های جدید، یعنی آمریکای شمالی و جنوبی و استرالیا و سکونت در آنجا برای دستیابی به منابع بیشتر و فرصت های بهتر زندگی بوده است. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۰) پ) در دوره صفوی علم تاریخ مورد توجه قرار داشت. ۱ ۲ ۳ ۴

ت) صادرات ابریشم پرسودترین کالای صادراتی بود.

۷۱) الف) در زمان صفویه به علوم و معارف دینی (مانند تفسیر، فقه و حدیث) بسیار توجه می شد. دیگر شاخه های علوم مانند طبیعیات (علوم تجربی)، ریاضیات، ادبیات، فلسفه، طب و نجوم نیز تدریس می شدند، اما چندان فراگیر و مورد توجه نبودند. ۱ ۲ ۳ ۴

ب) در دوره شاه عباس اول کارگاه های بافندگی متعددی در اصفهان، کاشان، یزد، مشهد، استرآباد (گرگان) و گیلان وجود داشت.

ج) صنعتگران ایرانی عصر صفویه در صنایع کاشی، چینی، چرم، جواهر، رنگ، صابون و جنگ افزارهای سنتی (از قبیل شمشیر و کمان) نیز پیشرفت کرده بودند و می توانستند کالاهای مرغوبی بسازند.

د) برپایی جشن ها و آیین ها در عصر صفویه تأثیر مهمی در افزایش همدلی و همبستگی مردم داشت. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۲) ۱ ۲ ۳ ۴

اختلاف ساعت $15 = 4 \div 60$

۷۳) در زیست بوم تایگا بارندگی بین ۲۵۰ تا ۵۰۰ میلی متر و زمین همیشه مرطوب است. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۴) به ازای هر ۱۰۰۰ متر دمای هوا ۶ درجه سانتی گراد تغییر می کند. ۱ ۲ ۳ ۴

اگر ما ۸۵۰۰ را از ۴۰۰۰ کم کنیم، چهار هزار و پانصد می شود.

پس ۴۵۰۰ را بر ۱۰۰۰ تقسیم می کنیم که ۴٫۵ می شود.

سپس ۴٫۵ را در (۶) ضرب می کنیم، ۲۷ درجه می شود.

حالا چون محل کمپ پایین تر است پس دمایش بالاتر است.

پس ما ۲۰- را به اضافه ۲۷ می کنیم و دمای هوا (۷) درجه می شود.

درجه ۶ $100 \rightarrow$

$8500 - 4000 = 4500$

$4500 \div 1000 = 4.5$

$4.5 \times 6 = 27$

درجه سانتی گراد $7 = 27 + 20 -$

۷۵) اوج رقابت انگلیسی ها و روس ها برای توسعه نفوذ اقتصادی در ایران در زمان ناصرالدین شاه بود. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۶) هرچه از قطب ها به سمت استوا حرکت کنیم، عرض جغرافیایی کاهش می یابد. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۷) نخل روغنی در مالزی متعلق به زیست بوم جنگل های بارانی استوایی و عقاب کاکل سفید از گونه های جانوری آلاسکا از زیست بوم توندرا است. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۸) فشار زیاد آب، تاریکی و دمای کم در اعماق آب، کاوش های علمی را با دشواری های زیادی روبه رو می کند. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۹) بیشتر ساکنان کشورهای آمریکای شمالی و اروپای غربی درآمد بالا دارند و از رفاه و سطح زندگی خوبی برخوردارند. ۱ ۲ ۳ ۴

۸۵) جنگل‌های استوایی حدود ۵۰ درصد اکسیژن سیاره زمین و ۵۰ درصد رطوبت جو را تولید می‌کنند و به همین دلیل بر آب و هوای زمین تأثیر می‌گذارند و تخریب آن‌ها باعث می‌شود زمین گرم‌تر شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۱) زمین در همان هنگام که به دور محور خود می‌چرخد، به دور خورشید نیز می‌گردد، یک دور کامل زمین به دور خورشید، یک سال طول می‌کشد که به آن حرکت انتقالی می‌گویند و بنابراین زمین در موقعیت‌های مختلفی در برابر خورشید قرار می‌گیرد، درازای شب و روز متفاوت می‌شود و فصل‌های مختلف به وجود می‌آید. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۲) کشور چین دارای رشد مثبت جمعیت می‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۳) ارتفاعات می‌توانند از نفوذ توده‌های مرطوب به نواحی آن سوی خود جلوگیری کنند، مانند رشته کوه‌های البرز در ایران. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۴) ولکانو یک کوه آتشفشانی است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۵) $\frac{3}{4}$ تنوع زیستی جهان مربوط به این جنگل‌های استوایی است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۶) اسماعیل صفوی به کمک نیروی انتظامی قزلباش‌ها، شروانشاهان و آق‌قویونلوها را شکست داد و پس از تسلط یافتن بر تبریز خود را شاه ایران خواند. او پس از تاج‌گذاری مذهب شیعه را رسمی اعلام کرد. شاه اسماعیل سپس حاکمان مناطق مختلف را یکی پس از دیگری از میان برداشت و با شکست دادن ازبک‌ها در خراسان بر سراسر ایران مسلط شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۷) کشور استرالیا دارای گونه‌های جانوری و گیاهی در معرض خطر بیشتری نسبت به دیگر گزینه‌ها است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۸) انقلاب کبیر فرانسه در زمان پادشاهی لطفعلی‌خان زند بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

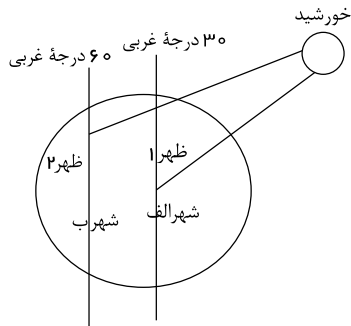
۸۹) یکی از اهداف روسیه تزاری، رسیدن به آب‌های آزاد و گرم خلیج فارس و اقیانوس هند بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۰) نیوفوندلند محل تلاقی جریان‌های دریایی گلف استریم و لابرادور است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۱) شخصی از مدار ۱۵ درجه شمالی به مدار ۷۵ درجه شمالی سفر می‌کند در موقعیت جدید دمای هوا کاهش می‌یابد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

خورشید از شرق طلوع می‌کند، اول ۳۰ درجه غربی ظهر می‌شود و بعد ۶۰ درجه غربی.

$$60^\circ - 30^\circ = 30^\circ$$

۳۰		۱۵
۳۰		۲ ساعت
۰۰		۰۰

۹۳) علاوه بر میزان دما و بارش، عوامل دیگری چون طول مدت فصل خشک و تبخیر نیز در پوشش گیاهی مؤثرند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۴) در دوره قاجار در مدارس درس‌هایی از قبیل قرآن، شریعات، فارسی، دیکته، حساب، نصاب (مقدمه زبان عربی)، هندسه و در دوره متوسطه علاوه بر این دروس فیزیک، شیمی، ریاضی، جبر، مثلثات، طب، زبان فرانسه، تاریخ و جغرافیا تدریس می‌شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۵) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۶) به دلیل شرایط سخت طبیعی (بیابانی بودن این منطقه، آب و هوای گرم و خشک، عدم وجود پوشش گیاهی، عدم وجود منابع آبی و بارندگی کافی و ...) تنوع زیستی در این زیستگاه بسیار کم است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۷) ابتدا اختلاف طول جغرافیایی دو نقطه را به دست می‌آوریم. شهر الف در طول ۹۰ درجه شرقی و شهر ب در طول ۳۰ درجه غربی قرار دارند. چون نقاط در دو نیمکره متفاوت هستند، پس طول جغرافیایی دو نقطه با هم جمع می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$$30 + 90 = 120$$

سپس اختلاف ساعت دو نقطه محاسبه می‌شود. از آنجا که هر منطقه زمانی یا قاچ ساعتی ۱۵ درجه است، بنابراین اختلاف طول جغرافیایی تقسیم بر ۱۵ می‌شود تا اختلاف زمانی یا ساعت دو نقطه به دست آید.

$$120 \div 15 = 8$$

چون مقصد نسبت به مبدأ در غرب قرار دارد، بنابراین میزان اختلاف ساعت از ساعت مبدأ کم می‌شود.

$$10 - 8 = 2$$

شهر مبدأ ما در نیمکره شمالی بود اما شهر مقصد در نیمکره جنوبی قرار دارد. بنابراین تغییر فصل وجود دارد. در نیمکره شمالی فصل تابستان است. پس نیمکره جنوبی فصل زمستان را تجربه می‌کند.

۹۸) تعهد تالیوت، پرداخت سالانه ۱۵۰۰۰ لیره انگلیسی به همراه یک چهارم سود سالانه به حکومت ایران بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۹) این جنگل‌ها حدود ۵۰ درصد اکسیژن سیاره زمین و ۵۰ درصد رطوبت جو را تولید می‌کنند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

موالید < مرگ و میر ← جمعیت افزایش می‌یابد.
در کشورهای دارای رشد منفی، جمعیت سالخورده و از کار افتاده افزایش می‌یابد. ایران و آذربایجان و ارمنستان و ترکیه دارای شاخص توسعه انسانی بالا هستند. منظور از میانگین سال‌های تحصیل، متوسط تعداد سال‌هایی است که دانش‌آموزان یک کشور در مدرسه حضور پیدا کرده و تحصیل کرده‌اند.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴

۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴

۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴

۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴
۱۰۰	۱	۲	۳	۴